

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا

جایگاه اثر بخش حسابرسی مستمر در شرکت های دولتی

مؤلف :

زهرة السادات خاتمی

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۵)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

Chaponashr.ir

سرشناسه: خاتمی، زهره السادات، ۱۳۷۳
عنوان و نام پدیدآور: جایگاه اثر بخش حسابرسی مستمر در شرکت های دولتی / مولف: زهره السادات خاتمی
مشخصات نشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۵.
مشخصات ظاهری: ۱۱۰ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۱۲۹-۳۳۶-۰
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه.
موضوع: جایگاه اثر بخش حسابرسی مستمر در شرکت های دولتی
رده بندی کنگره: TP ۹۸۳
رده بندی دیویی: ۶۶۸/۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۶۲۳۳۱۷۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: جایگاه اثر بخش حسابرسی مستمر در شرکت های دولتی

مولف: زهره السادات خاتمی

ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)

صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: الهام غفاری

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۵

چاپ: زبرجد

قیمت: ۱۸۵۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۱۲۹-۳۳۶-۰

تلفن مرکز یخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

تقدیم به

این کتاب را ضمن تشکر و سپاس بیکران و در کمال افتخار و امتنان تقدیم می‌نمایم به:

محضر ارزشمند پدر و مادر عزیزم به خاطر همه تلاش‌های محبت‌آمیزی که در دوران مختلف زندگی‌ام انجام داده‌اند و با مهربانی چگونه زیستن را به من آموخته‌اند.

به همسر مهربانم و فرزندانم که در تمام طول تحصیل همراه و بهکام من بوده‌اند.

به آنان که در راه کسب دانش راهنمایم بودند.

به آنان که نفس خیرشان و دعای روح‌پرورشان بدرقه‌ی راهم بود.

فهرست

فصل اول: کلیات	۹
مقدمه	۱۰
فصل دوم: ادبیات نظری	۱۵
تاریخچه حسابرسی و سیر تکاملی آن	۱۶
سابقه حسابرسی در ایران	۲۱
ماحول های حسابرسی ضمیمه	۳۷
اشکالات ماحول های حسابرسی ضمیمه	۳۸
سیستم های مستقل حسابرسی مستمر	۴۱
اثر بخشی	۵۰
معیارها و مقیاس های اثربخشی	۵۱
مدل های اثر بخشی	۵۶
ادغام معیارهای اثر بخشی	۶۲
دیوان محاسبات	۶۲
منابع	۷۳
منابع فارسی	۷۴
منابع لاتین	۷۹

فصل اول:

کلیات

مقدمه :

در عصر حسابداری ، رویه های سنتی و مرسوم حسابرسی حتی اگر اثر بخش هم باشد، اغلب بعد از وقوع تقلب یا اشتباه نتایج حسابرسی را با فاصله زمانی زیادی ارائه میکند. به علاوه رویه های حسابرسی جاری اشتباهات عمدی و سهوی را به طور کامل پوشش نداده و فقط بعد از وقوع آن و پس از آنکه تاثیر با اهمیتی بر شرکت گذارد مشخص می سازد. بر این اساس به کارگیری شیوه هایی برای کشف زودهنگام این اشتباهات ضرورت می یابد و این اطمینان بخشی بی درنگ می تواند به جلوگیری از اشتباهات عمدی یا سهوی کمک کند. این امر از طریق حسابرسی مستمر که عمدتاً متکی بر فناوری نوین اطلاعات و ارتباطات است به بهترین نحو قابل دستیابی است. استفاده از پدیده های هوشمند ابزارهایی برای نظارت بهتر بر فرایندهای تجاری در اختیار مدیران و حسابرسان قرار می دهد. وارن و پارکر ادعا میکنند که این نرم افزارها به ویژه برای شرکتهای دارای فعالیتهای پرسرعت و پرحجم که محیط فناوری اطلاعات پیچیده تر و پیشرفته تری دارند مانند بانکها و شرکتهای خدمات مالی مناسب تر است. این قبیل سازمانها تمایل دارند تا فرایندی چون حسابرسی مستمر به نحو ی که مانع جریان داده ها نشود استقرار یابد . بیرستاکر و همکاران بر این باورند که تاکید حسابرسی از کشف دستی به کشف فناوری محور تغییر یافت هاست.

در اقتصاد امروزی بسیاری از اطلاعات به صورت الکترونیک ذخیره و مبادله می شوند و تغییرات ناشی از آن در محیط حسابرسی متخصصان حسابرسی را مجبور به حسابرسی شواهد الکترونیک کرده است. نگهداری و مبادله الکترونیک داده ها از دو جنبه مهم بر متخصصان و حرفه حسابرسی تاثیر جدی دارد؛ اولین جنبه مربوط به تغییر در موضوع حسابرسی است چرا که عملیات دستی به طور فزایندهای جایگزین فرآیندهای خودکار شده است و بسیاری از کنترل‌های داخلی امروزه توسط سیستم اطلاعاتی اجرا می شود. دومین موضوع مربوط به فشاری است که بر متخصصان حرفه حسابرسی برای ارائه خدمات کاملتر وارد میشود مثلاً شرکت‌هایی چون والمارت و جی سی پنی قصد دارند گزارشهای مالی و غیر مالی خود را به صورت هفتگی برای عموم منتشر کنند.

لذا در این فصل به بیان مسئله و ضرورت و اهمیت تحقیق و بیان اهداف و فرضیات پرداخته می شود. و پس قلمرو تحقیق مشخص و تعاریف نظری و عملیاتی متغیرها صورت می گیرد.

در علم حسابداری و حسابرسی نیز شاهد رشد چشم گیری در این بخش بوده ایم که نمونه بارز و تکامل یافته آن حسابرسی مستمر (عملیاتی) مدیریت میباشد. در واقع می توان گفت حسابرسی مستمر در پی پیشرفت روز افزون اقتصاد و افزایش پاسخگویی مالی و عملیاتی بخش های دولتی در قبال جامعه در کشورهای مختلف شکل گرفته تا با ارزیابی اندازه گیری و گزارشگری کارایی

اثر بخشی و صرفه اقتصادی امور و عملیات ناشی از فعالیت بخش های دولتی ضمن کنترل و استفاده بهینه از منابع محدود با ارائه یافته ها و پیشنهادات حسابرسی مدیران دستگاههای اجرایی را یاری رسانده و زمینه مسئولیت پذیری، پاسخگویی و ارتقاء بهره وری را فراهم نماید. امروزه به دلیل کاهش منابع و افزایش جمعیت و نیازها بهره وری به عنوان یک اهرم مؤثر در مدیریت و رهبری جامعه توجه دانشمندان علوم گوناگون را به خود جلب کرده است. در این میان دین اسلام به عنوان آخرین دین الهی که داعیه ارائه برنامه کامل و جامعه مورد نیاز انسان معاصر را دارد نیز درباره بهره وری درست انجام دادن کار درست؛ یعنی تلفیقی از کارآیی (نسبت ستاده به داده و اثر بخشی مقایسه نتیجه با اهداف با دیدگاه فرهنگی بر پایه نظام جامع بهره وری با تأکید بر نقش محوری انسان هم در سطح فردی و هم در سطح اجتماعی نکات بدیع و منحصر به فردی را از طریق آیات قرآن کریم و سیره ائمه معصومین فراروی مسلمانان نهاده است تا در گام نخست درباره آن بیندیشند و در گام بعدی آموزه های بهره وری را به کار گیرند (احمدزاده، ۱۳۸۹).

در کشور ما اهمیت و توجه به مقوله بهره وری به دلایل مختلف از جمله حاکم نبودن فرهنگ و نگرش درست به بهره وری در جامعه مورد غفلت واقع شده است و با وجود برخی اقدام های انجام شده مانند تأسیس سازمان ملی بهره وری و برخی تأکيدها در برنامه سوم توسعه در خصوص ارتقای بهره وری هنوز

تا رسیدن به وضعیت مطلوب فاصله زیادی باقیمانده است و باید قدم های اساسی و مؤثری در این زمینه برداشته شود (اعتمادی و دیگران، ۱۳۸۸)

از سوی دیگر با جهانی شدن اقتصاد و روند تکاملی صنایع مختلف دستیابی به کارایی بیشتر، مدیران را به خود مشغول داشته است چنانکه آنها برای ادامه حیات سازمان خود نیازمند داده هایی فراتر از داده های مالی تاریخی هستند. از اینرو ارزیابی وضعیت موجود با کنترل و زیر نظر گرفتن روش های دستیابی به اهداف سازمان و هماهنگی با محیط از راه نوآوری، شناسایی فرصت های بهبود و برطرف کردن کاستی های سیستم کنترل داخلی برای استفاده از فرصت های پیشرفت بر اساس معیارهای اثر بخشی کارایی و صرفه اقتصادی برای مدیران نیازی اولیه و رمز بقای سازمان است (صمصامی ۱۳۸۶) سازمان ها برای حفظ بقای خود و پیشرفت در دنیای رقابتی امروز به بهبود مستمر عملکرد خود نیاز دارند در این راستا استفاده از نظام های کنترلی مدیریت و فناوریهای روز مفید بوده و به پیشبرد این مهم کمک می کند. پیش نیاز اساسی ایجاد سیستم حسابرسی عملکرد در سازمان احساس نیاز به این نوع حسابرسی است. البته با پذیرفتن این اصل که با استقرار واحد حسابرسی عملکرد در سیستم کنترلی مدیریت به عنوان (بازوی اطلاعاتی مدیریت) نمی توان همه مشکلات سازمان را یک جا حل کرد بلکه این مهم نیازمند صرف زمان و هزینه است. (ابسالان ۱۳۸۶).

فصل دوم:

ادبیات نظری